



PAS-akkoord

Toelichting leden – 7 maart 2022

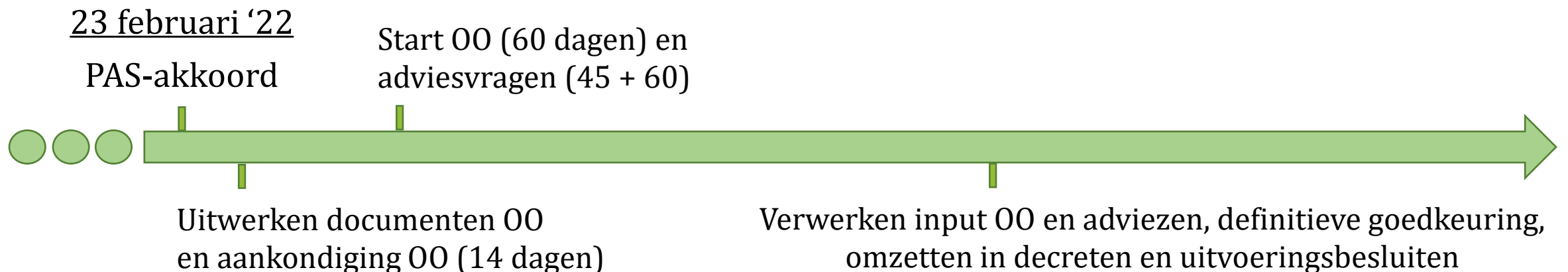
Digitaal

Praktische afspraken webinar

- Iedereen gedempt
- Vragen kunnen via Q&A (chat) gesteld worden
 - Maximaal beantwoord tijdens webinar
 - Indien niet mogelijk, antwoord via mail achteraf
- Nog vragen nadien?
 - Dienstbetoonlijn 016/28 61 61
 - Consulent uit jouw regio

Het PAS-akkoord

- Toelichting en antwoorden onder voorbehoud
- Geen beslist beleid!
- Tot definitieve PAS blijft ministeriële instructie gelden
- Verdere procedure...



Het PAS-akkoord in grote lijnen

1

“Piekbelasters”



Stopzetting “Piekbelasters”

- Wie?
 - ‘Rode bedrijven’ uit 2015
 - 40 veehouderijen + 2 mestverwerkers
- Wat? Verplichte vervroegde stopzetting
- Wanneer? Tegen 2025
- Hoe? Via decretaal ingrijpen, huidig flankerend beleid wordt stopgezet

Flankerend beleid “Piekbelasters”

- Opties
 - Volledige bedrijfsstopzetting
 - Stopzetting van alle activiteiten met stalemissies en bedrijfsreconversie
 - Bedrijfsverplaatsing **niet** langer optie
 - Gronden: vrijwillig te koop, voorkooprecht VLM
- Vergoeding
 - Rekening houdend met looptijd vergunning en gebruikelijke waardebeoordeling
 - Top up indien versneld → 20% voor 2023, 10% voor 2024
- Procedure blijft bij VLM maar transitie manager uit Dep L&V

Vrijwillige bedrijfsstopzetting donkeroranje bedrijven

- Call (tijdelijk)
 - Voor bedrijven met een IS > 20% (116 bedrijven)
 - In 2023
- Flankerend beleid van rode bedrijven
- Voorwaarden
 - Maximaal nog 3 jaar verder boeren
 - Top up indien vroeger stoppen; 20% voor 2024, 10% voor 2025
- Huidig flankerend beleid voor oranje bedrijven wordt stopgezet

Generieke maatregelen



Pluimvee en Varkens

- Wat? Alle niet-AEA-stallen: -60% (op stalniveau)
- Wanneer? Ten laatste 2030 (of bij nieuwe vergunningsaanvraag)
- Hoe? Keuze van de landbouwer
 - Maatregelen en technieken
 - Minder dieren
 - Combinatie
- Tijdelijke vergunning tot 2030 mogelijk (uitbollersregeling)
- Daarnaast vrijwillige stopzettingsregeling (op stal- of bedrijfsniveau)

Melkvee en Vleesvee

- Sectorale doelstelling: -15% tov 2015
 - reële taakstelling: -7,7% VV; -23,7% MV
- Op bedrijfsniveau:
 - Reductiemaatregel uit PAS lijst met minimale reductie van 5%
 - Reeds gerealiseerde maatregelen tellen mee
 - Ten laatste in 2025
- Evaluatie:
 - Begin 2026 halfweg sectorale doelstelling → anders reductie actieve NERs!
 - Vrijgesteld: bedrijven die 15% reducerende maatregelen genomen hebben

Mestkalveren

- Sectorale doelstelling: -20% tov 2015
- Op bedrijfsniveau:
 - Reductiemaatregel van 20%
 - Ten laatste in 2030
- Evaluatie:
 - Begin 2026 halfweg sectorale doelstelling → anders reductie actieve NERs!
 - Vrijgesteld: bedrijven die 20% reducerende maatregelen genomen hebben

Correctiemechanisme voor kleine en biologische bedrijven en 'andere diercategorieën'

- Klein
 - = emissie van < 500 kg NH_3 én $\text{IS} < 0,025\%$
 - Vrijgesteld van generieke maatregelen
 - Wel 'aangepaste maatregelen op maat'
- Biologisch
 - $0,025\% < \text{IS} < 1\%$: vrijgesteld van generieke maatregelen maar wel PAS maatregelen inpasbaar in 'lastenboek bio'
 - $\text{IS} > 1\%$: generieke maatregelen
- Andere diercategorieën (zoals geiten, schapen en konijnen)
 - Principes van deze regeling gelden hierbij ook
 - PAS-lijst wordt opgesteld, die dan wel als standaardpraktijk toegepast dient te worden

Transformatiefonds

- Via VLIF-mechaniek maar gelabelde middelen
- Steunpercentages
 - 40% voor de **hele** stal
 - 65% voor de **hele** stal voor jonge boeren
- Waarborgsysteem voor resterende bancaire financiering wordt onderzocht

Vrijwillige bedrijfsstopzetting Varkens (1)

- ‘Doelstelling van 30% minder varkens tegen 2030’
- Call
 - Voor bedrijven met een IS > 0,5% (922 bedrijven)
 - In 2022
 - Hoogste IS eerst
 - 200 miljoen euro

Vrijwillige bedrijfsstopzetting Varkens (2)

- Vergoeding
 - Vaste vergoeding per dier: € 154 per vleesvarken, € 900 per zeug
 - Mogelijkheid tot bijkomende sloopvergoeding (€ 40 per m²)
- Voorwaarden
 - Referentiesituatie is mestbankaangifte 2021
 - Gedeeltelijke stopzetting is mogelijk (stalniveau)

Nulbemesting

- In alle groene bestemmingen binnen SBZ-H en VEN (MAP6+)
- Opheffen ontheffing tegen 2028
- Huiskavels vrijgesteld
- Flankerend beleid

- SBZ-H 105.025 ha
 - waarvan 68.846 ha in groene gebieden
 - waarvan 3493 ha nog ontheffing op
 - waarvan 473 ha huiskavel

Nulbemesting – flankerend beleid

- Compensatievergoeding
 - € 12.000 per ha voor 2024
 - Geleidelijk aan afgebouwd tot € 10.000 per ha voor 2028
- Voor bedrijven met meer dan 20% van gebruiksareaal getroffen en leefbaarheid in gedrang
 - Koopplicht gronden door overheid
 - Inzet grondenbanken (om gronden te ruilen)
 - Bedrijfsstopzetting (conform regeling donkeroranje bedrijven)
 - Bedrijfsomvorming
 - Instap natuurbeheerplan
- Zelfrealisatie

Mestverwerking

- Wie? 18 grootste installaties (“niet-piekbelasters”) (of grootste impactscore?)
- Wat? Verplicht toepassen van (luchtzuiverings-)technieken zodat 30% reductie wordt gehaald
- Nieuwe mestverwerkingen of uitbreidingen vallen onder significantiekader NH₃-landbouw

Maatwerk



Maatwerkgebieden

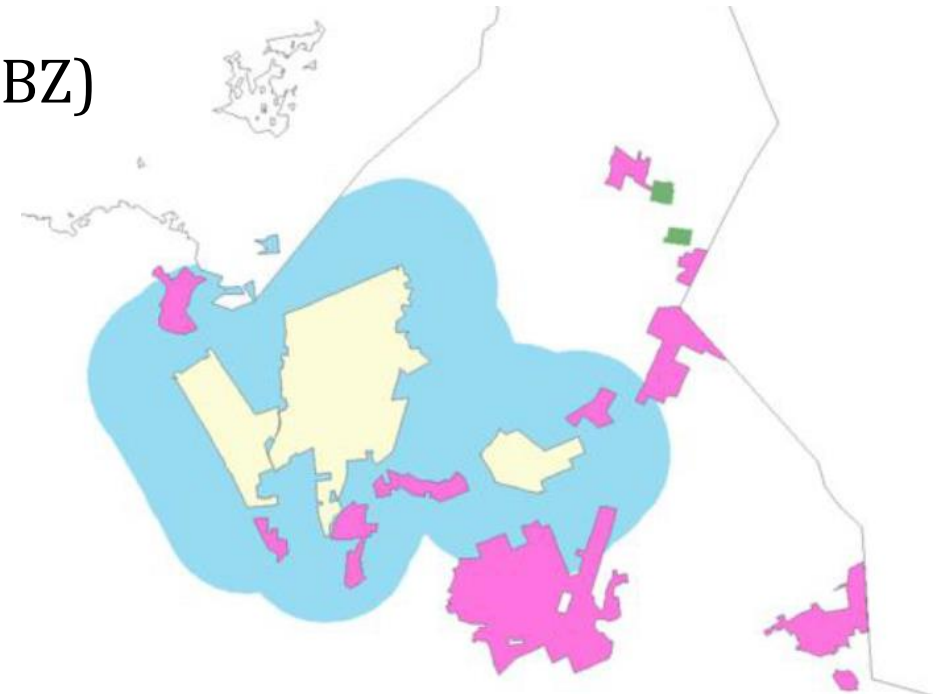
- Kalmthoutse heide
- De Maten
- Mechelse heide
- Voerstreek
- Turnhouts vennegebied

Turnhouts Vennegebied

- Bijkomende maatregelen voor emissiereductie noodzakelijk
- Welke? → Ontwikkelingsplan
 - Intendant: Piet Vanthemsche
 - Timing: 2 jaar na vaststelling DPAS
 - Samenspraak tussen VLM, ANB, Dep Omg, Dep L&V en lokale landbouwers

Turnhouts Vennegebied - Ontwikkelingsplan

- Mogelijkse impact op 156 bedrijven
- Mogelijke maatregelen
 - Bijkomende emissiereductie (verkennend rond de 100 ton NH₃)
 - Allocatie
 - Aangepaste bemesting (binnen en buiten SBZ)
 - Hydrologisch herstel
 - Specifieke maatregelen natuurinrichting
 - Ontwikkelmogelijkheden lokale landbouw
 - Bedrijfsbegeleiding



Turnhouts Vennegebied – in afwachting van OP

- Voorlopig geen bijkomende maatregelen vastgeklikt
- Wel bewarend beleid ovv bedrijfsontwikkeling
 - Geen nieuwe vergunningen, uitbreidingen en omzetting OV mogelijk
 - Aflopende vergunning worden verlengd tot OP+2jaar

Andere gebieden

- Geen bijkomende lokale emissiereducties
- Allocatie van natuurdoelen
- Natuur- en inrichtingsmaatregelen → ook impact op landbouw!
- Flankerend beleid wordt voorzien voor impact op landbouw

Vergunningverlening



Aflopende vergunningen op korte termijn

- Aflopend in 2021 en 2022
- Decretale verlenging van anderhalf jaar (vanaf definitieve PAS)
- Termijn indiening vergunningsaanvraag wordt verkort

Nieuwe (her)vergunningen - kader

- Hervergunning zonder stijging van emissies
 - Generieke reducties + geen passende beoordeling nodig
- (Her)vergunning met stijging van emissies
 - Significantiekader
- Intern salderen mogelijk

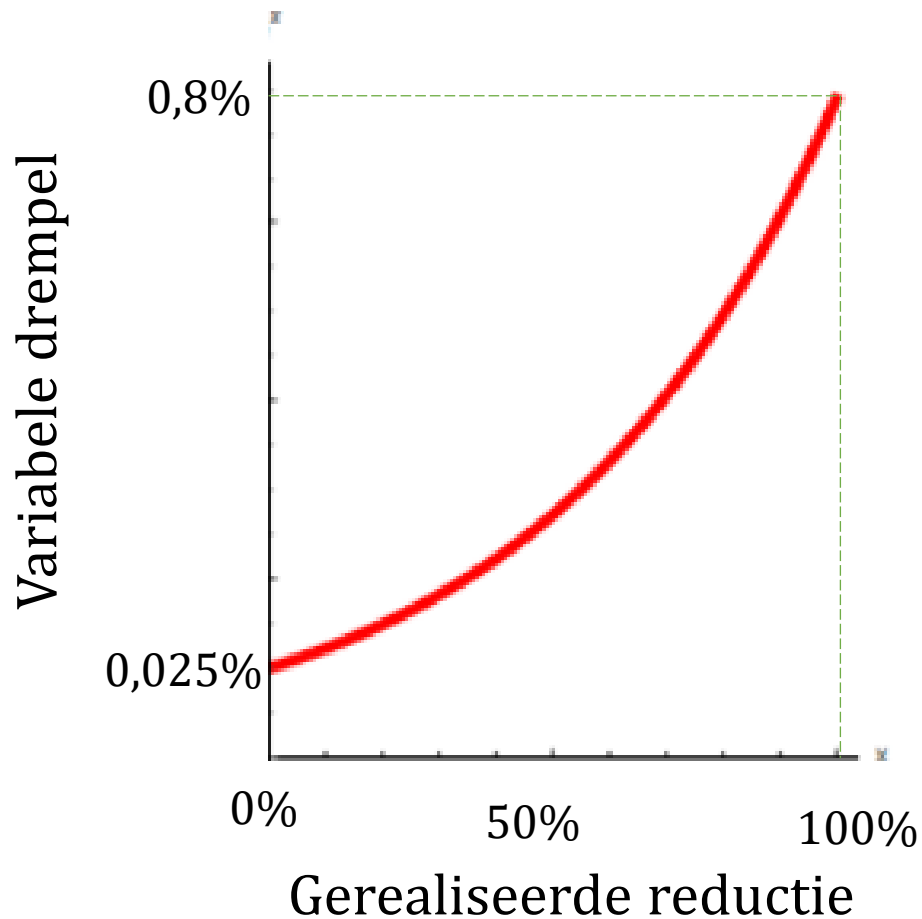
Voortoets en significantiekader ammoniak

- Voortoets

- IS < 0,025% → geen passende beoordeling vereist
 - IS >0,025% → wel passende beoordeling vereist
- Voortoetsdrempel wordt geëvalueerd in 2025

Impactscore (%)	Aandeel exploitaties (%)	Aandeel emissies (%)
<0.025	44,3	9,1
0.025-0.1	22,5	22,6
0.1-50	33,0	67,7
>50	0,3	0,8

Voortoets en significantiekader ammoniak



- Significantiekader
 - $0,025\% < IS < \text{VARIABEL (max 0,8\%)}$
→ passende beoordeling
 - $IS > \text{VARIABEL (max 0,8\%)}$
→ niet vergunbaar
- Drempel stijgt naargelang reducties worden gerealiseerd
- 'Bad moet eerst leeg'
- Om de twee jaar evaluatie van de drempel
→ Weinig ontwikkelingsruimte op KT

Vergelijking met NOx-kader

- Voortoetsdrempel op 1%, met max 0,3kgN/ha/jaar
- Nieuwe installaties of uitbreidingen boven 1% mogelijk mits maatregelen die verder gaan dan BBT, verhoging impactscore met maximaal 1% (tot 2030)
- Duidelijk kader voor passende beoordeling, rekening houdend met kosteneffectiviteit van de maatregelen, geval per geval
- Tuinbouw/serres volgen NOx-kader

Extra sturende maatregelen



NER (1)

- Stopzetten systeem van groei via NERmvw
 - Geen nieuwe NERmvw meer
 - Verkregen NERmvw blijven gekoppeld aan mestverwerkingscapaciteit

NER (2)

- Afkomen slapende NERs
 - Behoud van gemiddeld aantal NERs laatste 3 jaar + 10%
 - Vergoeding
 - Rechtevenredig afgeroomd, deels op gratis verkregen (geen vergoeding), deels op gekochte (met vergoeding)
 - Verhandelde NERs: 1 euro per NER
 - Uitzonderingen
 - Overmacht (brand, ziekte-uitbraak,...)
 - Waarvoor geïnvesteerd is in stallen sinds 2017 (met bestaande vergunningsruimte)

NER (3)

- Afroming van 25% verhandelde NERD's
 - Uitzondering eerstegraads familieleden en vervenootschappelijking
 - NER worden gekoppeld aan exploitatienummer/landbouwer

Budget



Budget

- 3,65 miljard tot 2030
 - Waarvan 2,35 miljard vandaag nog niet voorzien is in begroting
- 2/3 van de middelen voor landbouw
 - Middelen voor uitkoop rode bedrijven, donkeroranje bedrijven, varkensbedrijven, nulbemesting
 - Extra middelen voor innovatiesteun voor blijvers

Evaluatie Boerenbond

2

Breekpunten PAS-akkoord

- Ontbreken van enige socio-economische impact analyse
- Contractbreuk
 - Vervroegd sluiten rode bedrijven
 - Versneld terugdraaien ontheffing nulbemesting in groene gebieden

Breekpunten PAS-akkoord

- Geen doelstellingen op sectorniveau, geen ontwikkelruimte voor de blijvers
 - Varkens en pluimvee:
 - Door 60% reductie op stalniveau slechts 1 techniek mogelijk of afbouw dieren op bedrijfsniveau
 - Opkoopregeling varkens. Stopzetters worden niet gehonoreerd voor de sector. Biedt geen perspectief voor de blijvers.
 - Rundvee:
 - Reductiedoelstelling 5% op stalniveau onduidelijk
 - Mestkalveren geen sectordoelstelling
 - Evaluatie van sectordoelstelling in 2025 als zwaard van Damocles boven het hoofd. Afbouw veestapel op bedrijfsniveau kan dan nog afgedwongen worden.

Breekpunten PAS-akkoord

- Onzekerheid over Turnhouts Vennegebied
 - Impact is hoe dan ook zeer groot
 - Extra onzekerheid
 - Gebied onder een stolp...
- Ongelijke behandeling landbouw en industrie

Breekpunten PAS-akkoord

- Streven we het juiste doel na?
 - Geen ecologische studies
 - Buitenland niet evenredig meegenomen
- Flankerend beleid, ja zeker nodig maar levenswerk is niet uit te drukken in geld

Verdere actie/stappen

3